

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) HISTORY
EXAMINATION: JUNE – 2022
FOURTH SEMESTER

Subject: History of Modern Maharashtra in the 20th Century (HCBCS- 17-413)

Date: 08/06/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.30 pm

- Instructions:** 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.
- Q. 1)** Lokmanya Tilak was the first political leader of the congress who strived to give it a mass. Discuss. (20)
- Q. 2)** Review the activities of revolutionary movement in Colonial Maharashtra. (20)
- Q. 3)** Account for the Samyukt Maharashtra Movement was it success or failure? Why (20)
- Q. 4)** Examine the Gandhian Phase of the Indian freedom struggle with special reference to Maharashtra. (20)
- Q. 5)** Evaluate the success & failure of the Co-operative Movement in Maharashtra. (20)
- Q. 6)** Examine the thoughts & actions of Mahatma Phule & describe how they form the basis of the progressive image of Maharashtra. (20)
- Q. 7)** Give information about Non-Brahmin Movement. (20)
- Q. 8)** Give information about status of women in the 20th century. (20)
- Q. 9)** Give the information about Industry in the 20th century. (20)
- Q.10) Write notes on any two of the following. (20)**
- a) Communication tool in the 20th century
- b) Dadasaheb Phalake
- c) Dar Commission
- d) Maharshi V.R. Shinde

मराठी रूपांतर

२० व्या शतकातील आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास (HCBCS-413)

- सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.
- प्र. १)** लोकमान्य टिळक हे भारतीय राष्ट्रसभेचे असे पहिले नेते होय कि ज्यांनी चळवळीला सर्व सामान्यांच्या चळवळीत रूपांतरित करण्याचा प्रयत्न केला. चर्चा करा. (20)
- प्र. २)** वसाहतिक कालखंडातील महाराष्ट्रातील क्रांतीकारक चळवळीचा आढावा घ्या. (20)
- प्र. ३)** संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीचे वर्णन करा. ही चळवळ यशस्वी की अयशस्वी झाली का? (20)
- प्र. ४)** स्वातंत्र्य लढ्यातील गांधीयुगाचे महाराष्ट्राच्या विशेष संदर्भासह स्पष्टीकरण करा. (20)
- प्र. ५)** महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळीच्या यश आणि अपयशाचे मूल्यमापन करा. (20)
- प्र. ६)** म. फुले यांचे विचार आणि कृती याचे परीक्षण करा. त्यांनी महाराष्ट्राच्या पुरोगामी प्रतिमेचा पाया कसा घातला याचे वर्णन करा. (20)
- प्र. ७)** ब्राह्मणेत्तर चळवळीबद्दल माहिती द्या. (20)
- प्र. ८)** 'विसाव्या शतकातील स्त्रीजीवन' याबद्दल माहिती द्या. (20)
- प्र. ९)** 'विसाव्या शतकातील उद्योग' याविषयी माहिती द्या. (20)
- प्र. १०) पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (20)**
- अ) २० व्या शतकातील दळणवळणाची साधने
- ब) दादासाहेब फाळके
- क) दार कमिशन
- ड) महर्षि वि.रा. शिंदे